

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, 11 czerwca 2012r.

PS-V.431.19.2012.BK

**Pani Maria Marciniak
p.o. Kierownika Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czyżewie
ul. Mazowiecka 34
18-220 Czyżew**

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 25, 26 i 27 kwietnia 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czyżewie w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.04.2011r. do dnia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżewie został podpisany przez p.o. kierownika Ośrodka, w dniu 28 maja 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ośrodek zajmuje 1 pomieszczenie biurowe, o powierzchni użytkowej 21,32 m², gdzie pracują 4 osoby: p.o. kierownika Ośrodka, starszy specjalista pracy socjalnej, starszy pracownik socjalny, inspektor do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Biorąc pod uwagę charakter i specyfikę pracy jaką wykonują osoby zatrudnione na poszczególnych stanowiskach pracy, w tym pracownicy socjalni - organizacja pracy w Ośrodku nie pozwala na swobodne wykonywanie zadań oraz sprawne przyjmowanie interesantów.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą realizacją zadań zajmowali się: p.o. kierownika, główny księgowy, starszy pracownik socjalny, starszy specjalista pracy socjalnej, inspektor do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz inspektor.

Stwierdzono, że osoba pełniąca obowiązki kierownika Ośrodka, nie posiada kwalifikacji określonych w art. 6 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223 poz. 1458, ze zm.), zgodnie z którym pracownikiem samorządowym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na kierowniczym stanowisku urzędniczym może być osoba, która posiada kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz dodatkowo posiada wykształcenie wyższe pierwszego lub drugiego stopnia w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym.

KANCELARIA OGÓLNA
11 CZE 2012
przebieg

Pozostałe osoby realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

Pracownicy socjalni posiadają legitymacje pracownika socjalnego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138).

Burmistrz Czyżewa wydał stosowne upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach, z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Do dnia kontroli Gmina nie przygotowała oceny zasobów pomocy społecznej (art. 17 ust. 1 pkt 2) w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej, o której mowa w art. 16a ustawy o pomocy społecznej – jest na etapie opracowań. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 11, 12, 15 nie były realizowane.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4.

Gmina realizowała zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane.

Zadania wynikające z art. 110 ust. 4, 6 ustawy o pomocy społecznej realizowano.

Nie wytaczano na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji w powyższej sprawie (zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy).

Zadania wynikające z art. 110a nie realizowano.

Organ stanowiący podjął uchwały, określone przepisami prawa.

Złożono Radzie Miejskiej coroczne sprawozdanie (za 2010r.) z działalności Ośrodka i przedstawiano potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2011r. oraz potrzeby zostaną przedstawione na sesji Rady Miejskiej do końca I półrocza 2012 r.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżewie nieprawidłowości, dotyczyły następujących zagadnień:

1. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, na podstawie którego ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników (zatrudnionych jest 2 pracowników świadczących pracę socjalną). Gminę zamieszkuje 6696 mieszkańców (według stanu na 31 marca 2012r.). – w tej sytuacji wymagany stan zatrudnienia to 3,4 etatu.
2. W uchwale Rady Gminy w Czyżewie-Osadzie Nr XXI/114/04 z dnia 30 listopada 2004r. w sprawie ustalenia odpłatności za wykonywanie usług opiekuńczych, która została zmieniona uchwałą Nr XXIII/130/05 z dnia 8 lutego 2005r. pominięto specjalistyczne usługi opiekuńcze, nie wyłączono również specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Rada nie określiła również kosztu 1 godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznym, w myśl art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.
3. Rada Miejska nie podjęła uchwały wynikającej z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku, w ramach programu dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe.

4. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych w 1 przypadku nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku celowego; w 2 przypadkach, zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników, określonych w art. 107 ust. 5b pkt 8 ustawy o pomocy społecznej.

5. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych w 4 przypadkach, nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego, pomimo zachodzących przesłanek wynikających z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej; w 1 przypadku, zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników określonych w art. 107 ust. 5b pkt 8 ustawy o pomocy społecznej; w 1 przypadku przyznano zasiłek celowy pomimo, że zgromadzony w trakcie postępowania administracyjnego materiał dowodowy, jednoznacznie wskazuje na możliwość przyznania, tylko pomocy, w formie specjalnego zasiłku celowego.

6. W sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, w jednym przypadku decyzję wydano na podstawie wywiadu przeprowadzonego przez młodszego asystenta socjalnego w sytuacji gdzie przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych jest wyłącznie zastrzeżone dla pracownika socjalnego (art. 107 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej).

7. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, w sprawdzonych przypadkach nie przeprowadzano aktualizacji wywiadu środowiskowego, zgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ww. ustawy; w 1 przypadku aktualizacja wywiadu środowiskowego przeprowadzona przez pracownika socjalnego, zatrudnionego w dps, nie zawierała podpisu pracownika i daty dokonania czynności. Ponadto Ośrodek dokonywał zmian decyzji administracyjnych dotyczących odpłatności za pobyt w dps pomimo, że kwota zmiany dochodu osób w okresie ponoszenia odpłatności za pobyt w dps nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej - co jest niezgodne z art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Powyższe zmiany, były w większości dokonywane, bez przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego.

8. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych, w 1 przypadku, zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierało wyszczególnionych składników określonych w art. 107 ust. 5b pkt 8 ustawy o pomocy społecznej oraz miesiąca za jaki dochód został osiągnięty; w 1 przypadku przyjęto dochód z miesiąca, w którym wpłynął wniosek, pomimo braku utraty dochodu.

9. W sprawach dotyczących warunków pracy pracowników Ośrodka - pomieszczenie biurowe nie zapewnia właściwej organizacji pracy w Ośrodku oraz nie pozwala na swobodne wykonywanie zadań i sprawne przyjmowanie interesantów.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W sprawach dotyczących przyznawania pomocy w formie skierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, w rozstrzygnięciach decyzji ustalających odpłatność osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej organ ustalił własną odpłatność (Gminy Czyżew).

2. W sprawdzonych przypadkach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych, celowych, dożywiania dzieci, specjalnych celowych, brak dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b, pkt 11 i 19 ustawy o pomocy społecznej - wysokość wypłaconych świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych potwierdzał pracownik ds. świadczeń

rodziny na druku podania w sprawie udzielenia pomocy. Ponadto w jednym z zaświadczeń dotyczących (zasiłku okresowego) wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zapisano miesiąca za jaki dochód został osiągnięty.

3. Statut i regulamin organizacyjny Ośrodka zawierają zapisy dotyczące standardów zatrudnienia pracowników socjalnych, niezgodne z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznamośności, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników oraz braki kadrowe.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest p.o. kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżewie oraz Burmistrz Czyżewa.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuję p.o. kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czyżewie do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
2. Podjęcia działań w celu zmiany uchwały Rady Gminy w Czyżewie-Osadzie Nr XXI/114/04 z dnia 30 listopada 2004r. w sprawie ustalenia odpłatności za wykonywanie usług opiekuńczych, która została zmieniona uchwałą Nr XXIII/130/05 z dnia 8 lutego 2005r. zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, tj. określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, w tym określenie kosztu 1 godziny usługi.
3. Podjęcia działań w celu określenia przez Radę Miejską w drodze uchwały warunków odpłatności wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku, w ramach programu dla osób, których dochód przekracza kryterium dochodowe.
4. Ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny w oparciu o dokumenty określone w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej oraz zgodnie z zapisem art. 8 ust. 3.
5. Rozpatrzenia możliwości przyznania stronie, świadczeń z pomocy społecznej, mających charakter obligatoryjny (zasiłek okresowy), w sprawach, o których mowa w protokole kontroli – str. 6, jak również rozpatrywania możliwości udzielania tych form pomocy w przyszłości oraz rozpatrywanie wniosków zgodnie z ich treścią i wolą świadczeniobiorcy (str. 5, 6).
6. Przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracownika socjalnego.

7. Ustalania w rozstrzygnięciach decyzji w sprawie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej jedynie praw i obowiązków mieszkańca.

8. Przeprowadzania aktualizacji wywiadu środowiskowego zgodnie z terminem określonym w art. 107 ust. 4 ww. ustawy.

9. Dokonywania zmiany decyzji administracyjnej w zakresie odpłatności za pobyt w dps, w sytuacji gdy, zmiana dochodu osoby w okresie ponoszenia odpłatności za ww. usługi przekroczyła 10% kryterium dochodowego.

10. Dostosowania zapisów statutu i regulaminu organizacyjnego Ośrodka dotyczących standardów zatrudnienia pracowników socjalnych, zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

11. Podjęcia działań w celu zapewnienia właściwych warunków pracy w Ośrodku pozwalających na swobodne wykonywanie zadań i sprawne przyjmowanie interesantów.

12. Wprowadzenia mechanizmów zwiększających nadzór kierownika Ośrodka nad sposobem realizacji zadań przez pracowników.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako osobie kierującej kontrolowaną jednostką, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Burmistrz Czyżewa.

eh

11.06.2012r. B. Kofman - insp. 0017